ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଫାଇଲେରିଆ ନିରାକରଣ ଅଭିଯାନ

ସାର୍ବଜନୀନ ବାତଜ୍ୱର ଔଷଧ ସେବନ ଦିବସ

ତାରିଖ: ୮,୯ ଓ ୧୦ ଅଗଷ୍ଟ, ୨୦୧୯

ଡ଼ି.ଇ.ସି ବଟିକା ସହିତ ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ୍ ବଟିକାର ଗୋଟିଏ ମାତ୍ରା ଏହି ଦିନ ସମସ୍ତେ ନିଶ୍ଚୟ ଖାଆନ୍ତୁ ।
ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହି ବଟିକା ମାଗଣାରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । କେବଳ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା,
୨ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଶିଶୁ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସୁସ୍ଥ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ବଟିକା ଖାଇବେ ନାହିଁ ।

ଆମର ସଂକଳ୍ପ - ଫାଇଲେରିଆର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାକରଣ

ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଜନସାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧିକାରୀ, ବାଲେଶ୍ୱର

NATIONAL HEALTH MISSION
ଜାତୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ୍

NVBDCP

ଫାଇଲେରିଆ ବା ବାତଜ୍ୱର ବିଷୟରେ ବାରମ୍ବାର ପଚରାଯାଉଥିବା କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ଉତ୍ତର

ଓଡ଼ିଶା ଶାସନ

ଜାତୀୟ ଭେକ୍ଟର ବାହିତ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରଶ୍ନ ୧. ଫାଇଲେରିଆ କ'ଣ ଓ କିପରି ହୁଏ ?

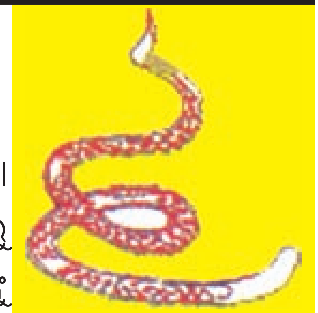

ଉତ୍ତର: ଗୋଡ଼, ହାତ ଓ ପାଦଫୁଲି ଗୋଦର ହେଲେ ଆମେ ଫାଇଲେରିଆ ହୋଇଛି ବୋଲି କହିଥାଉ। ମାତ୍ର ଗୋଦର ହେବାର ୮ ରୁ ୧୦ ବର୍ଷ ଆଗରୁ ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗ ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ ଜ୍ୱର ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଜ୍ୱରକୁ ବାତଜ୍ୱର କହନ୍ତି। ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗର କିଟାଣୁ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର। ଏହାକୁ ମାଇକ୍ରୋଫାଇଲେରିଆ କୁହାଯାଏ। ଏହି କୀଟାଣୁ ଆମ ରକ୍ତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଏହି ରୋଗ ସଂକ୍ରମଣ କରିଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଦୁଇପ୍ରକାର ମାଇକ୍ରୋଫାଇଲେରିଆ କୀଟାଣୁ ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗ ସଂକ୍ରମଣ କରିଥାନ୍ତି ଯଥା : ଉଚେରିଆ ବାଙ୍କ୍ରଫ୍‌ଟି ଓ ବୃଜୀୟା ମାଲାୟୀ

ପ୍ରଶ୍ନ ୨. ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗ କିପରି ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାଏ ?

ଉତ୍ତର : କେତେକ ମଶା କାମୁଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ମାଇକ୍ରୋଫାଇଲେରିଆ ପରଜୀବୀ କୀଟାଣୁ ଜଣଙ୍କ ଦେହରୁ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ଦେହକୁ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାଏ ।

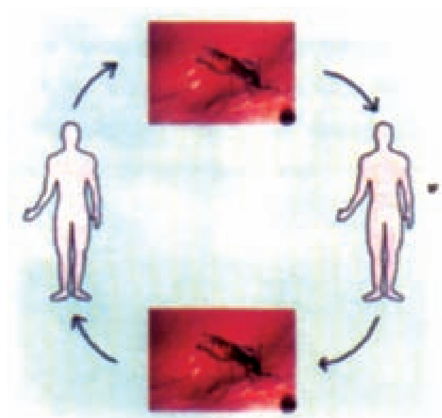

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପରଜୀବୀ କୀଟାଣୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ମଶାଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାନ୍ତି :

ଯଥା : ଉଚେରିଆ ବାଙ୍କ୍ରଫ୍‌ଟି (W.B)ମାଇ କ୍ୟୁଲେକ୍ସ ମଶା ଦ୍ୱାରା ଓ ବୃଜୀୟା ମାଲାୟୀ (B.M) ମାଇ ମାନସୋନିଆ ମଶା ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଏହି ମଶା କାମୁଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ମାଇକ୍ରୋଫାଇଲେରିଆ କୀଟାଣୁ ରୋଗୀ ଦେହରୁ ସୁସ୍ଥ ଲୋକ ଦେହକୁ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି କୀଟାଣୁଗୁଡ଼ିକ ସୁସ୍ଥଲୋକ ଦେହରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ମାଇ ବା ଅଣ୍ଡିରା କୃମିରେ ପରିଣତ ହୁଅନ୍ତି । ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ମାଇ ଓ ଅଣ୍ଡିରା କୃମି ଲସିକା ଗ୍ରନ୍ଥିରେ ବାସ କରି ପ୍ରଜନନକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତି। ଗୋଟିଏ ମାଇ କୃମି ପ୍ରାୟ ୫୦ ହଜାର ମାଇକ୍ରୋଫାଇଲେରିଆ କୀଟାଣୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୩. ବାତଜ୍ୱର ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର : ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ କମ୍ପ ହୋଇ ଜ୍ୱର ଆସେ ଗୋଡ଼ ହାତ ଘୋଳା ବିନ୍ଧା ହୁଏ, ଚର୍ମ ଉପରେ ଠାଏ ଠାଏ ଲାଲ ଦାଗ ପଡିଯାଏ, ଦରଜ ହୁଏ, ଗିଳ୍‌ଟି ଫୁଲି ଦରଜ ହୁଏ ଓ ରକ୍ତ ଗଡ଼େ ।

ରୋଗ ପୁରୁଣା ହୋଇଗଲେ:

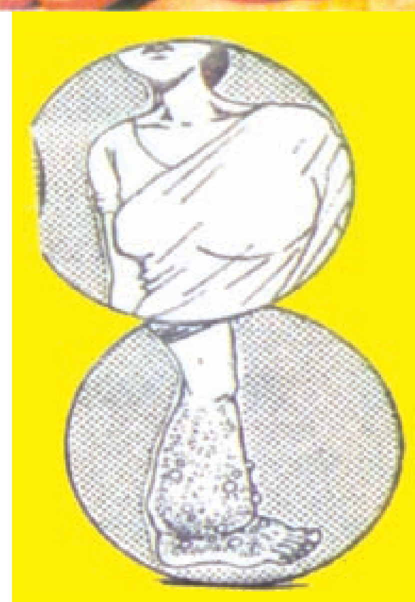

- ଗୋଡ଼, ପାଦ, ହାତ ଆଦି ଫୁଲିଯାଏ, ଗୋଦର ହୁଏ ।
- ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଅଣ୍ଡକୋଷ ଫୁଲେ । ଏହାକୁ ହାଇଡ୍ରୋସିଲ୍ କହନ୍ତି । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲିଙ୍ଗ ଫୁଲି ମୋଟା ଓ ବଙ୍କା ହୋଇଯାଏ ଯେ ମେଣ୍ଢାର ଶିଙ୍ଗ ପରି ଦେଖାଯାଏ ।
- ମହିଳାମାନଙ୍କର ସ୍ତନ ଫୁଲି ଦରଜହୁଏ ।
- କେତେକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧଳା ପରିସ୍ରା ହୁଏ ।
- ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯତ୍ନ ନ ନେଲେ, ଫୁଲା କମେନାହିଁ ଓ ଅଙ୍ଗଟି ବିକଳାଙ୍ଗ ହୋଇଯାଏ ।
- ଗୋଦର ଉପରେ ଆବୁ ଆବୁ ହୋଇ ବାହାରେ । କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଏହା ଛତୁ ଫୁଟିଲା ପରି ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିରେ ଜୀବାଣୁ ସହଜରେ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାଏ, ଫଳରେ ପୂଜ ଓ ଲସା ବାହାରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୪. ଏହି ରୋଗ କ'ଣ ବଂଶାନୁଗତ ?

ଉତ୍ତର : ଏହି ରୋଗ ବଂଶାନୁଗତ ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ପରଜୀବୀ କୀଟାଣୁ ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୫. ମଶା କାମୁଡ଼ିବାର କେତେ ଦିନ ପରେ ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ?

ଉତ୍ତର: ମଶା କାମୁଡ଼ିବାର ପ୍ରାୟ ୧ ବର୍ଷ ପରେ ବାତଜ୍ୱରର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ସୁସ୍ଥ ଲୋକର ଦେହରେ ଫାଇଲେରିଆ ପରଜୀବୀ କୀଟାଣୁ (ମାଇକ୍ରୋଫାଇଲେରିଆ) ପ୍ରବେଶ କରିବାର ପ୍ରାୟ ୧ ବର୍ଷ ପରେ ଏହା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୃମିରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଏ । ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୃମି ହେବା ପରେ ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ତେଣୁ ମଶା କାମୁଡ଼ିବାର ପ୍ରାୟ ୧ ବର୍ଷ ପରେ ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଯାଇଥାଏ । ମାତ୍ର କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୧୫ ରୁ ୨୦ ବର୍ଷ ଲାଗିଯାଇପାରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୬. ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗରେ ଅଙ୍ଗ ଫୁଲେ କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ଜୀବନ୍ତ ବା ମୃତ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଫାଇଲେରିଆ କୃମି ଲସିକା ନଳୀକୁ ଅବରୋଧ କରେ । ଜୀବନ୍ତ କୃମି ଏକ ପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଗତ କରେ । ଏହି ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଲସିକା ନଳିକୁ ଅବରୋଧ କରେ । ଫଳରେ ଲସିକା ପ୍ରବାହରେ ବାଧା ଉପୁଜେ । ଲସିକା ନଳୀରୁ ଲସିକା ନଳୀ ବାହାରେ ଥିବା ଜୀବକୋଷ ମଧ୍ୟକୁ ଲସିକା ପ୍ରବେଶ କରେ । ଫଳରେ ଅବରୋଧ ହୋଇଥିବା ଅଙ୍ଗଟି ଫୁଲେ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଫୁଲାଟି ନରମ ଥାଏ, ଚିପିଦେଲେ ଦବିଯାଏ । ବାହାରର ରୋଗଜୀବାଣୁ ଗୋଦର ଅଙ୍ଗରେ ଥିବା କ୍ଷତ ଦେଇ ଶରୀରକୁ ପ୍ରବେଶ କରେ । ଫଳରେ ବାରମ୍ବାର ଜ୍ୱର ହୁଏ ଓ ଅଙ୍ଗ ଫୁଲି ଦରଜ ହୁଏ । ମାତ୍ର ରୋଗ ପୁରୁଣା ହୋଇଗଲେ ଫୁଲା ଜାଗା ଟାଣ ହୋଇଯାଏ । ପାଦ, ଗୋଡ଼ ଫୁଲି ଗୋଦର ହୁଏ, ଅଣ୍ଡକୋଷ ଫୁଲି ହାଇଡ୍ରୋସିଲ ହୁଏ, ସ୍ତନ ଫୁଲି ଟାଣହୁଏ । ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଫୁଲା ଜାଗାକୁ ଉପରକୁ ଟେକି ରଖିଲେ ଫୁଲା କମିଯାଏ । ମାତ୍ର ଅଧିକ ଦିନର ରୋଗ ହୋଇଥିଲେ, ଏହା ଆଉ କମେ ନାହିଁ ।

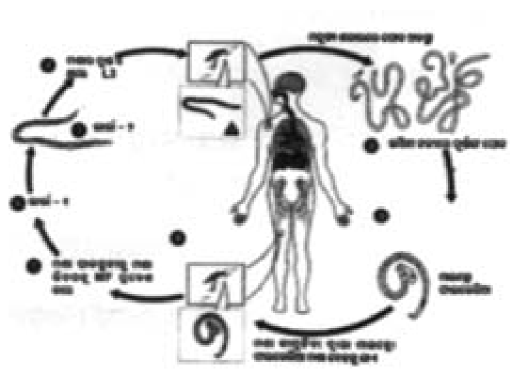

ପ୍ରଶ୍ନ ୭. ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚିକିତ୍ସା ଅଛି କି ?

ଉତ୍ତର : ହଁ, ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସାରେ ରୋଗ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଔଷଧ ଅଛି । ଏହି ସମୟରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କରି ଚିକିତ୍ସା କଲେ ରୋଗ ବଢି ନଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୮. ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗ ଚିହ୍ନଟ କରିବ କିପରି ?

ଉତ୍ତର : ଲକ୍ଷଣ ଦେଖି ଆମେ ସହଜରେ ଜାଣିପାରିବା ଜଣଙ୍କୁ ଫାଇଲେରିଆ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ମାତ୍ର ଅନେକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୀଟାଣୁ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା କରି ରୋଗର ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ଜାଣିହୁଏ। ରାତି ୮ରୁ ୧୨ ଟା ମଧ୍ୟରେ ରୋଗୀ ଶୋଇଥିବା ସମୟରେ ଏହି ରକ୍ତ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ । କାରଣ ଦିନ ବେଳାରେ ଏହି କୀଟାଣୁ ରକ୍ତ ସ୍ରୋତରେ ନଥାଇ ଲସିକା ଗ୍ରନ୍ଥୀ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିଥାନ୍ତି ଓ ରାତି ହେଲେ ରକ୍ତ ସ୍ରୋତକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ରକ୍ତ ନମୁନାକୁ ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ପରୀକ୍ଷା କରି କୀଟାଣୁ ଚିହ୍ନଟ କରିହୁଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୯. ଫାଇଲେରିଆ ରୋଗର ପ୍ରତିରୋଧ ତଥା ନିରାକରଣ କପରି କରାଯାଇ ପାରିବ ?

ଉତ୍ତର: ବାତଜ୍ୱର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ "ଜାତୀୟ ବାତଜ୍ୱର ନିରାକରଣ" କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜାରି ରହିଛି । ୨୦୧୫ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ଏହି ରୋଗକୁ ନିରାକରଣ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଉଅଛି ।

୧. ଗୋଷ୍ଠିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହରୁ ବାତଜ୍ୱର କୀଟାଣୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ନିମିତ୍ତ ସାର୍ବଜନୀନ ବାତଜ୍ୱର ଔଷଧ ସେବନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

୨. ବାତଜ୍ୱର ରୋଗୀମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଏହା ବ୍ୟତୀତ

ମଶା ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି ନ ହେବା ପାଇଁ ଓ ମଶା ନ କାମୁଡ଼ିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟମାନ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଥାଏ ।

- ମଶା ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି ନ ହେବା ପାଇଁ ଘର ଆଖପାଖରେ ପାଣି ଜମିବାକୁ ଦେବାନାହିଁ । ନାଳ ନର୍ଦ୍ଦମାରେ ଜମୁଥିବା ପାଣିରେ ମଶା ଲାର୍ଭାନାଶକ ଔଷଧ ସପ୍ତାହକୁ ଥରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ।
- ଗପି ଏକ ଲାର୍ଭାଖିଆ ମାଛ । ଏହି ମାଛ ନାଳ ବା ନର୍ଦ୍ଦମା ପାଣିରେ ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରନ୍ତି । ଏମାନେ ମଶା ଲାର୍ଭା ଖାଇଦିଅନ୍ତି । ଫଳରେ ମଶା ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରେ ନାହିଁ (କ୍ୟୁଲେକ୍ସ ମଶା ନାଳ, ନର୍ଦ୍ଦମା ତଥା ପଚାସଢ଼ା ପାଣିରେ ଅଣ୍ଡା ଦେଇ ବଂଶ ବଢାଇ ଥାଏ । ଅଣ୍ଡା ଦେବାର ୭ ରୁ ୧୦ ଦିନ ଭିତରେ ଅଣ୍ଡାରୁ ଲାର୍ଭା, ଲାର୍ଭା ରୁ ପ୍ୟୁପା ହୋଇ ପୁର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ମଶାରେ ପରିଣତ ହୁଏ।) ଗପି ମାଛ ଛାଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା କ୍ୟୁଲେକ୍ସ ମଶାର ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି ହ୍ରାସ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

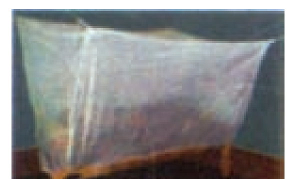

- ମଶା କାମୁଡ଼ିବାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ମଶାରି ଟାଙ୍ଗୀ ଶୋଇବେ ।
- ମଶା ଘଉଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ମଶାଧୂପ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ।
- ମଶା ବିକର୍ଷି କାରୀ ମଲମ ଦେହରେ ଲଗାଇପାରିବେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧୦. ଗୋଷ୍ଠିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହରୁ ଫାଇଲେରିଆ ବା ବାତଜ୍ୱର କୀଟାଣୁ ନଷ୍ଟ କରାଯିବ କିପରି ?

ଉତ୍ତର : ଏଥିପାଇଁ "ସାର୍ବଜନିନ ଔଷଧ ସେବନ" ବା **Mass Drug Administration (MDA)** କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବାତଜ୍ୱର ପ୍ରବଣ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ୨୦ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କରାଯାଉଥିଲା। ଯଥା: ପୁରୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ନୟାଗଡ଼, ଗଞ୍ଜାମ, ଗଜପତି, କଟକ, ଜଗତସିଂହପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା,ଯାଜପୁର, ଭଦ୍ରକ, ବାଲେଶ୍ୱର, ଢେଙ୍କାନାଳ, ଅନୁଗୁଳ, ଦେବଗଡ଼, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ନୁଆପଡ଼ା, କୋରାପୁଟ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ମାଲକାନଗିରି, ବୌଦ୍ଧ । ପ୍ରାୟ ୧୧ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ବାତଜ୍ୱର ରୋଗର ପାଦୁର୍ଭାବ କମିଯିବା ଫଳରେ ୨୦୧୭ ମସିହାରେ କେବଳ ୯ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଉଅଛି ଯଥା: ଗଞ୍ଜାମ, ନୟାଗଡ଼, ଅନୁଗୁଳ, ଦେବଗଡ଼, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଟକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଜଗତସିଂହପୁର ଏବଂ ଢେଙ୍କାନାଳ ପରେ ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବାର ଯୋଜନା ରହିଛି ।

ଲଗାତର ୫ ରୁ ୬ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠିରେ ଶତକଡ଼ା ୮୫ ଭାଗରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ବାତଜ୍ୱର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଔଷଧ ସେବନ କରନ୍ତି, ତେବେ ଗୋଷ୍ଠିରୁ ବାତଜ୍ୱର ନିରାକରଣ ହୋଇପାରିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧୧. କେଉଁମାନେ ଏହି ଔଷଧ ସେବନ କରିପାରିବେ ?

ଉତ୍ତର : କେବଳ ଦୁଇବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଶିଶୁ, ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ଏବଂ ଅଧିକଦିନ ଧରି ରୋଗରେ ପିଡ଼ିତ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଏହି ଔଷଧ ସେବନ କରିପାରିବେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧୨. ସମସ୍ତେ ଏକା ଦିନରେ ଔଷଧ ସେବନ କରିବେ କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ଗୋଷ୍ଠିର ସମସ୍ତେ ଏକ ସମୟରେ ଔଷଧ ସେବନ କଲେ ସେମାନଙ୍କ ଦେହରେ ଥିବା ବାତଜ୍ୱରର କୀଟାଣୁ ଏକାବେଳକେ ମରିଯାନ୍ତି । ଫଳରେ କୀଟାଣୁସଂକ୍ରମଣ ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ । ଏହିପରି ୫ ରୁ ୬ ବର୍ଷ ଲଗାତର ସାର୍ବଜନୀନ ଔଷଧ ସେବନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ବାତଜ୍ୱର କୀଟାଣୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବେ। ଏହି ସମୟ ଭିତରେ ଶରୀରରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୃମି ମଧ୍ୟ ମରିଯିବେ । ଫଳରେ କାହାରି ଦେହରେ ବାତଜ୍ୱର କୀଟାଣୁ ରହିବେ ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବାତଜ୍ୱର ନିରାକରଣ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ । **MDA** ଦିନ ଔଷଧ ବିତରକ ମାନେ ଘରକୁ ଘର ଯାଇ ସମସ୍ତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହି ଔଷଧ ଖୁଆଇବେ ଏଥିପାଇଁ ଜନସହଯୋଗ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧୩. ବାତଜ୍ୱର ପାଇଁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଔଷଧ କ'ଣ ଏକ ନୂଆ ପ୍ରକାରର ଔଷଧ ?

ଉତ୍ତର : ନାଁ, ଏହି ଔଷଧ ପ୍ରାୟ ୫୦ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ଧରି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଡି.ଇ.ସି. ଓ ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ ବଟିକା ଆଗରୁ ଖାଇଥିବେ । ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ବଟିକା **MDA**ରେ ଦିଆଯାଉଛି।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧୪. ଏସବୁ ଔଷଧ କିପରି ଖାଇବେ ?

ଉତ୍ତର : ବୟସ ଅନୁସାରେ ଡି.ଇ.ସି. ବଟିକା ଓ ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ ବଟିକା ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ବୟସ ଅନୁସାରେ ଡି.ଇ.ସି ବଟିକା ଓ ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ ବଟିକା ମାତ୍ରା

		ଡି.ଇ.ସି.	ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ
ବୟସ	ମାତ୍ରା	ବଟିକା ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ ମି.ଗ୍ରା	
<୨ ବର୍ଷ	୦	୦	୦
୨ରୁ୫ ବର୍ଷ	୧୦୦ ମି.ଗ୍ରା	୧ଟି	୧ଟି
୬ରୁ୧୪ବର୍ଷ	୨୦୦ ମି.ଗ୍ରା	୨ଟି	୧ଟି
୧୫ବର୍ଷ ବା ତାଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	୩୦୦ ମି.ଗ୍ରା	୩ଟି	୧ଟି
ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ୍ ବଟିକା ୨ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସବୁ ବୟସର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବଟିକା ଦିଆଯାଏ ।			

ବାତଜ୍ୱର ପାଇଁ ଦିଆଯାଉଥିବା ବଟିକା ପେଟପୁରା ଖାଇ ସାରିବା ପରେ ଖାଇବେ । ଖାଲି ପେଟରେ ଖାଇବେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧୫. ବାତଜ୍ୱର ଔଷଧ ଖାଇବା ପରେ କୌଣସି ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଯାଏ କି ?

ଉତ୍ତର : ଉଭୟ ଡି.ଇ.ସି. ଓ ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ ଶରୀର ପାଇଁ ନିରାପଦ ।

- ପାର୍ଶ୍ୱପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସମସ୍ତଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ।
- ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଦେହରେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବାତଜ୍ୱର କୀଟାଣୁ ଥାଆନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କଠାରେ କେତେକ ସାଧାରଣ ପାର୍ଶ୍ୱପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଯାଇପାରେ । ବାତଜ୍ୱର କୀଟାଣୁ ମରିବା ଯୋଗୁଁ ଏପରି ପାର୍ଶ୍ୱପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାର୍ଶ୍ୱପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବା ଅଧିକ ପାର୍ଶ୍ୱପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଦେଇପାରେ ।

- ଜ୍ୱର, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ଦେହହାତ ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡ ବୁଲେଇବା
- ଚର୍ମରେ ଲାଲ ହୋଇ ଫଳିଯିବା ଓ ବେଳେ ବେଳେ ଚର୍ମ କୁଣ୍ଡାଇ ହେବା

ଏସବୁ ପାର୍ଶ୍ୱପ୍ରତିକ୍ରିୟା ୨୪ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଆପେ ଆପେ ଭଲ ହୋଇଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ଔଷଧ

ଦରକାର ହୋଇନଥାଏ । ଯଦି ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଲାଗିରହେ, ତେବେ ପାଖ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରକୁ ରୋଗୀକୁ ନେଇ ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇପାରିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧୭. ବାତଜ୍ୱର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ କାହିଁକି ଔଷଧ ଖାଇବ ?

ଉତ୍ତର : ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାନଗଲେ ମଧ୍ୟ ଶରୀରରେ ବାତଜ୍ୱରର ପରଜୀବୀ କୀଟାଣୁ ଥାଇପାରନ୍ତି । କାରଣ ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାତଜ୍ୱର ରୋଗୀ ଅଛନ୍ତି, ରୋଗ ସଂକ୍ରମଣ କରୁଥିବା ମଶା ଅଛନ୍ତି। ତେଣୁ ମଶା କାମୁଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଜଣଙ୍କ ଦେହରୁ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ରୋଗ କୀଟାଣୁ ସଂକ୍ରମଣ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଶରୀରରୁ ରୋଗ କୀଟାଣୁ ନାଶ କରିବା ପାଇଁ ବାତଜ୍ୱର ଔଷଧ ଖାଇବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧୭. ଗୋଦର ଭଲ ହେବା ପାଇଁ କିଛି ଚିକିତ୍ସା ଅଛି କି ?

ଉତ୍ତର : ଥରେ ଗୋଦର ହୋଇଗଲେ, ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆରୋଗ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି ଚିକିତ୍ସା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଦର ଅଧିକ ନ ବଢିବା ପାଇଁ, କଷ୍ଟ ନହେବା ପାଇଁ ଏବଂ ଗୋଦର ଅଙ୍ଗର ଫୁଲା କମାଇବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ସହଜ ଉପାୟମାନ ଘରେ କରି ପାରିବେ।

ଗୋଦର ଗୋଡ଼ର ଯତ୍ନ ନେବେ କିପରି ?

ଏଥିପାଇଁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଟବ, ପରିଷ୍କାର ପାଣି, ଦେହଲଗା ସାବୁନ, ନରମ ଗାମୁଛା, ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ମଗ ବ୍ୟବହାର କରି ନିମ୍ନମତେ ଯତ୍ନ ନେବେ।

- ଗୋଦର ଅଙ୍ଗକୁ ନିୟମିତ ଧୋଇବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା କଷ୍ଟ ଉପଶମ ହୋଇଥାଏ ଓ ଗୋଦର ଅଙ୍ଗ ସୁସ୍ଥ ରହେ ।
- ଚିତ୍ର ଦେଖନ୍ତୁ : ପରିଷ୍କାର ପାଣି ଓ ଦେହଲଗା ସାବୁନ ଦ୍ୱାରା ଗୋଦର ଅଙ୍ଗକୁ (ପାଦ, ହାତ, ଆଙ୍ଗୁଳି ସନ୍ଧି, ଚର୍ମ ଭାଙ୍ଗକୁ) ଭଲ ଭାବରେ ଧୋଇବେ। ନିଜେ ଧୋଇ ନ ପାରିଲେ ଅନ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ନେବେ। ଧୋଇଲା ପାଣି ସଫା ଦିଶିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଦକୁ ଧୋଇବେ ।
- ଧୋଇ ସାରିବା ପରେ ପରିଷ୍କାର ଓ ନରମ କନାରେ ପୋଛି ଶୁଖାଇ ଦେବେ ।
- ଗୋଦର ଅଙ୍ଗରେ ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇଥିଲେ କିମ୍ବା ଘା' ହୋଇଥିଲେ ସେଥିରେ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ (ଜୀବାଣୁ ନାଶକ) ମଲମ ଲଗାଇବେ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ

- ଢିଲା ଓ ନରମ ଚପଲ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ଘରେ କାମ ଦାମ କିମ୍ବା ବସାଉଠା କଲାବେଳେ, ଯଥା : ରୋଷେଇ କଲାବେଳେ, ଛୋଟ ପିଲାକୁ ଧରିଲା ବେଳେ, ବସିବା ଓ ଶୋଇବା ବେଳେ ଗୋଡ଼କୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଉଚ୍ଚାରେ ରଖିବେ ।
- ହାଇଡ୍ରୋସିଲ (ଅଣ୍ଡକୋଷ ବୃଦ୍ଧି) ହୋଇଥିଲେ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କରାଇ ଆରୋଗ୍ୟଲାଭ କରିପାରିବେ ।

ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଗଲାପରି ନିୟମିତ ବ୍ୟାୟାମ କରିବେ ।

କ) ଦୁଇହାତ ଲଗାଇ କାନ୍ଥରେ ଭରା ଦିଅନ୍ତୁ । ଗୋଡ଼ର ଗୋଇଠିକୁ ଟେକି ପାଦଅଙ୍ଗୁଠି ଉପରେ ଠିଆ ହୁଅନ୍ତୁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ପୁଣି ପାଦ ଉପରେ ଠିଆ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏଇଭଳି ୫ ରୁ ୧୦ ଥର କରିବେ । କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ରେ କରିବେ ଏବଂ ପରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଡ଼ରେ କରିବେ ।

ଖ) ବସିବା ବା ଶୋଇବା ଅବସ୍ଥାରେ ଦୁଇ ପାଦକୁ ଯୋଡ଼ି ଉପରକୁ ରଖିବେ । ଆଙ୍ଗୁଠିଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ବଙ୍କାଇ ୩ ରୁ ୫ ସେକେଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖିବେ । ଏଇଭଳି ୫ ରୁ ୧୦ ଥର କରିବେ । ଏହା ସାଙ୍ଗରେ ଦୁଇପାଦଏକା ଥରକେ କିମ୍ବା ଥରକୁ ଗୋଟିଏ ପାଦରେ ଏପରି କରିବେ ।

ଗ) ବସିବା କିମ୍ବା ଶୋଇବା ଅବସ୍ଥାରେ ଗୋଇଠି ଉପରେ ଭରାଦେଇ ଗୋଡ଼ର ବ୍ୟାୟାମ ନିୟମିତ କରିବେ ।

- ଡାହାଣ ପାଦକୁ ବାମରୁ ଡାହାଣପଟକୁ ୫ ରୁ ୧୦ଥର ବୁଲାଇବେ
- ତା ପରେ ବାମ ଗୋଡ଼ର ବ୍ୟାୟାମ ଏହିପରି କରିବେ ।

ବାତଜ୍ୱର ହୋଇଥିବା ବେଳେ

କ'ଣ କରିବେ

- ସର୍ବଦା ସତର୍କ ରହିବେ ଯେପରି ବାତଜ୍ୱର ଅଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଆଘାତ ଲାଗି କ୍ଷତ ସୃଷ୍ଟି ନ ହୁଏ ।
- ବାତଜ୍ୱର ବେଳେ ପରିଷ୍କାର ପାଣିରେ ଗୋଡ଼କୁ ବୁଡାଇ ରଖିବେ । ଯନ୍ତ୍ରଣା କମିଲା ଯାଏ ଏପରି କରିବେ ।
- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ରାମ ନେବେ ।
- ବାତଜ୍ୱର ଆକ୍ରାନ୍ତ ଅଙ୍ଗକୁ ଓଦା କନା ପକାଇ ଥଣ୍ଡା ରଖିବେ ।
- ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣି ପିଇବେ ।
- ଜ୍ୱର କମାଇବା ପାଇଁ ଔଷଧ ସେବନ କରିବେ ।
- ନିକଟସ୍ଥ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଇ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ କରିବେ ।

କ'ଣ କରିବେ ନାହିଁ

- ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଥିବା ଅଙ୍ଗରେ ଉଷୁମ ପାଣି ଲଗାଇବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେକ ଦେବେ ନାହିଁ ।
- ଚର୍ମକୁ କୁଣ୍ଡାଇବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଚର୍ମରେ ଆଘାତ ଦେବେ ନାହିଁ ।
- ଅଙ୍ଗ ଫୁଲି ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଲା ବେଳେ ପଟି କିମ୍ବା ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବ୍ୟାୟାମ କରିବେ ନାହିଁ ।
- ମୋଟା ରଗଡ଼ା କନା ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ ।
- ରୋଗ ଆକ୍ରାନ୍ତ ସମୟରେ ତେଲ ମାଲିସ କରିବେ ନାହିଁ ।
- ଶ୍ୱାସ ରୋଗୀ ଓ ହୃଦଘାତ ରୋଗୀ ପାଦ ଉଚ୍ଚରେ ରଖିବେ ନାହିଁ ।

ବୟସ ଅନୁସାରେ ଡି.ଇ.ସି ବଟିକା ଓ ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ ବଟିକା ମାତ୍ରା

	ଡି.ଇ.ସି.		ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ
ବୟସ	ମାତ୍ରା	ବଟିକା ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ ମି.ଗ୍ରା	
<୨ ବର୍ଷ	୦	୦	୦
୨ରୁ୫ ବର୍ଷ	୧୦୦ ମି.ଗ୍ରା	୧ଟି	୧ଟି
୬ରୁ୧୪ବର୍ଷ	୨୦୦ ମି.ଗ୍ରା	୨ଟି	୧ଟି
୧୫ବର୍ଷ ବା ତାଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	୩୦୦ ମି.ଗ୍ରା	୩ଟି	୧ଟି
ଆଲବେଣ୍ଡାଜଲ୍ ବଟିକା ୨ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସବୁ ବୟସର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବଟିକା ଦିଆଯାଏ।			

ବାତଜ୍ୱର ପାଇଁ ଦିଆଯାଉଥିବା ବଟିକା ପେଟପୁରା ଖାଇ ସାରିବା ପରେ ଖାଇବେ । ଖାଲି ପେଟରେ ଖାଇବେ ନାହିଁ ।